

Gdzie w powiecie
jest najpiękniej? » 2

Lądowanie przez całą
dobę » 4

Nagrody za sportowe
osiągnięcia » 12

GAZETA

POWIATOWA

23 listopada 2017 r.

Egzemplarz bezpłatny

Informator Powiatu Starogardzkiego

ISSN 2543-8727

Numer 7(7) / 2017

#STOPSMOG

Żółta kartka za... palenie śmieci!

Zaczął się sezon grzewczy, a to niestety może też oznaczać łamanie prawa. Do pieców bowiem lądują plastiki, tworzywa sztuczne, guma, czyli jednym słowem - śmieci. Można, a nawet należy temu zapobiegać. Jeśli więc widzisz, że sąsiad - świadomie lub nie - zatrafuwa środowisko, daj mu żółtą kartkę.

Przypominamy, że za wypalanie niedozwolonych odpadów można zapłacić grzywnę w wysokości nawet 5 tysięcy złotych. Możliwe jest również zastosowanie kary aresztu, który trwa od 5 do 30 dni.

» 5-8

Informator powiatowy

Kociewskie Centrum Zdrowia
ul. dra Józefa Balewskiego 1,
tel. 58 562 30 31 (centrala),
58 562 92 00 (sekretariat)
www.szpital-starogard.pl

Powiatowy Urząd Pracy w Starogardzie Gdańskim
ul. Kanałowa 3, tel. 58 562 35 39, 58 562 21 46
www.starogardgdanski.praca.gov.pl

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Starogardzie Gdańskim
ul. Paderewskiego 11, tel. 58 560 23 20, fax 58 560 23 22
www.pcprstarogard.pl

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej
w Starogardzie Gdańskim
ul. Pelpińska 21, tel. 58 562 40 31, 58 562 36 63 (informacja)
www.pks-starogard.pl

Powiatowy Zarząd Dróg w Starogardzie Gdańskim
ul. Mickiewicza 9, tel. 58 562 34 61, fax 58 562 34 62
www.pzdsg.pl

I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Starogardzie Gdańskim
ul. Hallera 34, tel. 58 562 29 03
www.lo.internetdsl.pl

II Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kociewskiej w Starogardzie Gdańskim
ul. Kościuszki 131, tel. 58 562 30 91
www.2lo.stg.pl

Zespół Szkół Ekonomicznych w Starogardzie Gdańskim
ul. Sobieskiego 6, tel. 58 562 22 49
www.zse.com.pl

Zespół Szkół Zawodowych
im. mjr H. Dobrzańskiego Hubala w Starogardzie Gdańskim
ul. Paderewskiego 11, tel. 58 562 50 81
www.zszstarogard.pl

Technikum im. gen. Józefa Hallera w Owidzu
ul. Szkolna 6, tel. 58 562 48 25
www.technikumowidz.pl

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych
im. Włodzimierza Mykietyna w Skórczu
ul. Kociewska 7, tel. 58 582 42 50
www.zspskorz.pl

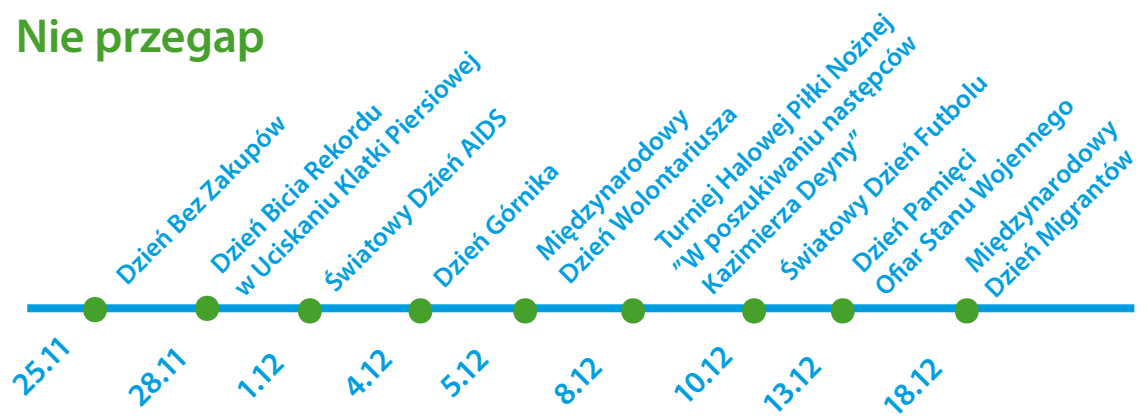
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnej Wodzie
ul. Mickiewicza 1j, tel. 58 587 84 00
www.zspczarnawoda.pl

Zespół Szkół Rolniczych
Centrum Kształcenia Praktycznego w Bolesławowie
Bolesławowo 15, tel. 58 588 22 36
www.boleslawowo.pl

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy
im. K. Kirejczyka w Starogardzie Gdańskim
ul. Chojnicka 70, tel. 58 562 22 69
www.soswstarogard.pl

Bezpłatny miesięcznik,

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Starogardzie Gdańskim
ul. Kościuszki 17, 83-200 Starogard Gdański
Redakcja: Zespół ds. kontaktów z mediami i komunikacji społecznej
tel. 58 767 35 95, biuletyn@powiatstarogard.pl
Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i redagowania otrzymanych tekstów.

Nie przegap

W Małym Bukowcu i Jabłowie jest najpiękniej

Zdobywcy II miejsca w kategorii „Wieś” - Mały Bukowiec.

Rozstrzygnięty został konkurs „Piękna Pomorska Wieś”. Wśród laureatów znalazła się miejscowość Mały Bukowiec w gminie Zblewo, która zdobyła II miejsce. W kategorii Najpiękniejsza Pomorska Zagroda trzecie miejsce zdobyli państwo Kamila i Piotr Sokołowscy z Jabłowa w gminie Starogard Gdański. Serdecznie gratulujemy!

pomorskiego.

–W Sali im. Lecha Bądkowskiego już po raz kolejny spotykamy się, aby świętować wybór najpiękniejszej wsi i zagrody na Pomorzu – powitał zaproszonych gości Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Nagrodę odbierają państwo Kamila i Piotr Sokołowscy.

scy z Jabłowa w gminie Starogard Gdański. Serdecznie gratulujemy!

Gala odbyła się w Sali im. Lecha Bądkowskiego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Gdańsku. Nagrody zwycięzcom wręczył Mieczysław Struk, marszałek województwa

W etapie wojewódzkim plebiscytu rywalizowało 13 wsi oraz zagród. Przy ocenianiu wsi komisja brała pod uwagę aspekty krajobrazowe i ekologiczne. Oceniane również były działania integrujące lokalną społeczność oraz pielęgnowanie tradycji. – Chęć z całego serca pogratulować

laureatom. Jestem przekonany, że ta rywalizacja ma pozytywne oblicze. Mobilizuje lokalne społeczności do współpracy, pokazania się z jak najlepszej strony. Te dobre wzorce i praktyki, jakie dzięki niej powstają, to nasza pomorska wizytówka. Warto ją pokazywać nie tylko na Pomorzu, ale i w całej Polsce – dodał marszałek.

W kategorii najpiękniejsza wieś wygrało Wróblewo w gminie Stary Dąb. Na drugim miejscu uplasowała się wieś Mały Bukowiec w gminie Zblewo, a na trzecim Lubiszewo w gminie Nowy Dwór Gdański. Poziom konkursu był tak wysoki, że komisja oceniająca przyznała również trzy wyróżnienia. Otrzymały je Węsiory w gminie Sulęcyno, Świetlino w gminie Łęczycie oraz Brzeźno Szlacheckie w gminie Lipnica. Najpiękniejsza Pomorska Zagroda to zabudowania Katarzyny i Henryka Hamernik z miejscowości Leśno-Wybudowanie w gminie Brusy. Drugie miejsce zajęła zagroda Anny i Jerzego Król z Kożyczkowa w gminie Chmielno, a trzecie Kamila i Piotra Sokołowskich z Jabłowa w gminie Starogard Gdański.

Starostwie o bieżących sprawach

W Konwencie wzięli udział Starostowie z całego Pomorza.

Powiat Starogardzki był gospodarzem Konwentu Powiatów Województwa Pomorskiego. Na spotkaniu starostowie z całego Pomorza poruszali kwestie, które na bieżąco dotyczą samorządów.

Projekt ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, organizacja „Olimpiady Solidarności”, program diagnostyki i wczesnego wykrywania choroby niedokrwiennej serca jako najczęstszej przyczyny zawałów, założenia regionalnego programu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w 2018 roku, zmiany zasad funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej po 1 stycznia 2018 r. - to tylko część tematów, o których była mowa podczas Konwentu Powiatów Województwa Pomorskiego.

Uroczystego otwarcia dokonał Mirosław Czapla, Starosta Malborski, Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Pomorskiego oraz Starosta Sta-

rogardzki Leszek Burczyk, który był gospodarzem Konwentu.

- Bardzo się cieszę, że możemy się spotkać w stolicy Kociewia - powitał wszystkich gości Starosta Leszek Burczyk. - Jest to świetna okazja, aby porozmawiać na temat nurtujących nasze samorządy problemów, ale także by choć trochę lepiej poznać powiat, który jest gospodarzem.

Starosta mówił również o akcjach promocyjnych i prospołecznych, które wyróżniają nasz powiat na tle innych na Pomorzu. Goście dowiedzieli się więc o akcji „Kociewie nadajemy rytm”, czyli publicznym dostępie do defibrylatorów AED, a także o cyklu szkoleń z pierwszej pomocy „Czuję, widzę, słyszę, ratuję”. Leszek Burczyk zdradził też kilka słów o akcji pod hasłem „Kociewie najrzy się z naturą”. Starostowie lepiej poznali ideę pudełka życia, a także działań profilaktycznych.

Podczas Konwentu nie zabrakło ciepłych słów pod adresem

samorządów, które wsparły powiaty dotknięte sierpniową nawałnicą.

- Myślę, że obojętnie który powiat zostanie w przyszłości dotknięty podobną tragedią, to zawsze będzie mógł liczyć na innych. To świadczy o tym, że samorządy dają radę. W takich chwilach możemy się wspierać - zwrócił się do zebranych Starosta Chojnicki Stanisław Skaja.

W podobnym tonie wypowiedziała się również Alicja Żurawska, Starosta Kościerski. - Bardzo dziękuję za pomoc finansową Staroście Starogardzkiemu oraz Staroście Wejherowskiemu, dziękuję za wsparcie wszystkim samorządom, bo na Was zawsze można liczyć - mówiła Alicja Żurawska.

Starostowie dyskutowali na temat bieżących problemów, z jakimi borykają się obecnie samorządy.

Ścieżka rowerowa i winda w SOSW

Dwie ważne inwestycje właśnie zostały ukończone. Mowa o ścieżce rowerowej w gminie Kaliska oraz o windzie w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Starogardzie Gd. Te dwa zadania kosztowały niemal 1,3 mln zł.

Dobra wiadomość dla tych wszystkich, którzy cenią sobie możliwość podróżowania rowerem po różnych zakątkach powiatu starogardzkiego. Właśnie na mapie ścieżek pojawiła się kolejna. Długo wyczekiwana,

powiatowej 2407G.

- Jest to kolejna inwestycja, która ma poprawić przede wszystkim bezpieczeństwo rowerzystów - podkreśla starosta Leszek Burczyk. - W tej kadencji samorządu postaviliśmy na trzy priorytety, czyli drogi, edukację oraz zdrowie. Nowa ścieżka wpisuje się w te działania. Mam nadzieję, że będzie służyć mieszkańcom.

Ścieżka jest oświetlona, ma długość blisko 2 kilometry. Wartość tej inwestycji to 930 tysięcy złotych. Władze powiatu od lat in-

Efektom końcowym w placówce przyglądał się starosta Leszek Burczyk, wicestarosta Kazimierz Chylą, członek Zarządu Powiatu Patryk Gabriel wraz z Marią Kłos - dyrektorką SOSW.

podnosząca jakość podróżowania i przede wszystkim bezpieczeństwo - tak w kilku słowach można powiedzieć o nowej ścieżce rowerowej w gminie Kaliska. Starosta starogardzki Leszek Burczyk dokonał oficjalnego odbioru ścieżki rowerowej, która połączyła Kaliską z Cieciorką. Ścieżka znajduje się przy drodze

westują również w edukację, w efekcie ukończona została kolejna inwestycja - w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym oddano do użytku windę dla osób niepełnosprawnych, toaletę oraz miejsca parkingowe. Wartość tego zadania to 360 tysięcy zł.

Ciepło z gazu skroplonego trafi do mieszkańców

Energia elektryczna, ale przede wszystkim ciepło wytwarzane z gazu skroplonego LNG trafi do mieszkańców Skórcza, Iglotexu oraz innych miejscowych firm. Stanie się tak dzięki umowie o współpracy pomiędzy PGNiG OD oraz GI City Therm, którą podpisano w siedzibie producenta mrożonej żywności.

Piotr Woźniak, prezes zarządu PGNiG SA podkreślił, że projekt ten przyniesie dla Skórcza same korzyści, m.in. ekonomiczne, ekologiczne i społeczne. którzy podpisali wspomnianą umowę. Tadeusz Włodarczyk, przewodniczący rady nadzorczej GK Iglotex, zatrudniający ponad 3 tysiące osób i dostarczający żywność na terenie całej Polski, a także do 30

krajów na świecie wyraził ogromną radość, że inwestycja zostanie zrealizowana. - Już kilka lat temu myślałem o zastosowaniu nowoczesnej technologii wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej. Kiedyś stosowaliśmy węgiel, potem olej, ale z czasem powiedziałem sobie, że pójdziemy w kierunku gazu. I tak przy pomocy miasta i starostwa udało się doprowadzić do tego momentu, w którym dziś jesteśmy, można rzec: jakość szuka jakości - podsumował.

Zaangażowanie władz powiatu reprezentowanych na uroczystości przez starostę Leszka Burczyka, wicestarostę Kazimierza Chylę i członka zarządu Patryka Gabriela docenił również Janusz Kosecki, burmistrz Skórcza. - Do

Została podpisana umowa o współpracy między PGNiG OD oraz GI City Therm.

tej pory zmagamy się ze złą jakością powietrza, na terenie miasta nie występuje bowiem sieć ciepłownicza - wyjaśnił. - Dlatego mam nadzieję, że dzięki temu

się zminimalizować skutki zanieczyszczeń. Dziękuję samorządowi powiatowemu za współpracę w tym zakresie, a podsumowaniem mojego wystąpienia niech bę-

dzie hasło: mamy wspólną misję zwalczyć razem niską emisję!

Dodajmy, że nad wdrożeniem w życie tego projektu przez ostatnie miesiące intensywnie pracował Wydział Polityki Gospodarczej i Funduszy Europejskich Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gd. w osobach naczelnika Rafała Koseckiego i Jagody Chylickiej. Zgodnie z harmonogramem, prace rozpoczną się wczesną wiosną 2018 r., zaś cała inwestycja do końca października przyszłego roku. Projekt wart blisko 19 mln zł jest dofinansowany ze środków unijnych w wysokości prawie 10 mln zł, które spółka GI City Therm pozyskała w ramach konkursu z Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku.

Śmigłowce mogą lądować przez całą dobę

Dotychczasowe lądowisko zostało rozbudowane oraz wyposażone w niezbędną infrastrukturę zgodnie z obowiązującymi warunkami technicznymi, prawem budowlanym i lotniczym oraz obowiązującymi normami. Przeznaczone będzie do lądowań i startów śmigłowców Lotniczego Pogotowia Ratunkowego zarówno w dzień jak i w nocy.

- Jest to niezwykle ważna inwestycja dla funkcjonowania starogardzkiego szpitala – mówi Leszek Burczyk, Starosta Starogardzki. - Nie trzeba nikogo przekonywać, że czas w niektórych schorzeniach jest niezmiernie istotny i to, że będzie możliwość szybkiego transportu za pośrednictwem śmigłowca przyspieszy udzielenie niezbędnej pomocy medycznej. Naszym priorytetem jest stałe podnoszenie standardów usług medycznych, a co za tym idzie również bezpieczeństwa naszych mieszkańców. Zarząd Powiatu Starogardzkiego konsekwentnie realizuje tę strategię wspierając działania starogardzkiego szpitala, dzięki czemu mamy dzisiaj m. in. zmodernizowany i nowocześnie wyposażony Szpitalny Oddział Ratunkowy. Cieszy nas,

że poprawiane są kolejne elementy infrastruktury szpitalnej. Głównym celem realizacji projektu było zapewnienie bezpiecznego

lek. Robert Wierzbę, Naczelnego Lekarza Kocińskiego Centrum Zdrowia. - Oprócz tego nasze zespoły ratownictwa medycznego

Lądowisko zostało uroczystie oddane do użytku.

go transportu lotniczego pacjentów ze stanami zagrożenia życia wymagających natychmiastowej pomocy medycznej, możliwości całonocowego lądowania oraz zwiększenia bezpieczeństwa pracy zespołów ratowniczych. - Nasz Szpital posiadający oddział ratunkowy zabezpiecza teren powiatu starogardzkiego, to jest blisko 128 tysięcy osób – informuje

obsługują rubież naszego powiatu, w tym także chociażby autostrady, gdzie zdarzają się niestety wypadki. Wówczas pacjenci są transportowani do naszego szpitala. Operujemy w granicach 40 – 60 km wokół szpitala. W przypadku Lotniczego Pogotowia Ratunkowego te dystanse będą wydawnie skrócone czasem przelotu z 30 – 40 min do nawet 10 - 15 minut.

Jesteśmy jak Państwo wiecie po wejściu do sieci szpitali szpitalem 2 poziomu. Oznacza to, że posiadamy m. in. Oddział Neurologiczny z Pododdziałem Udarowym, Oddział Kardiologii z Pracownią hemodynamiki, pełnimy tzw. dyżury zawałowe. W aspekcie działalności którą prowadzimy również urazowej, lądowisko które posiadamy całonocowo umożliwia nie tylko przetransportowywanie pacjentów z miejsca zdarzenia do naszego szpitala ale także do transport całonocowo pacjentów naszego szpitala do ośrodków posiadających większe możliwości niż nasza placówka.

Całonocowe lądowisko jest ostatnim etapem dostosowywania SOR do wymagań Ministerstwa Zdrowia. Fundamentalnym krokiem był rok 2011, kiedy to Powiat Starogardzki otrzymał dofinansowanie na kompleksowy remont oddziału. Wartość inwestycji sięgała blisko 5 mln zł, z czego prawie 3,1 mln to dofinansowanie zewnętrzne ze środków Unii Europejskiej. Kolejnym etapem podnoszenia jakości był rok 2015, kiedy to z dotacji celowej wojewody za ponad 480 tys. zł została zakupiona specjalistycz-

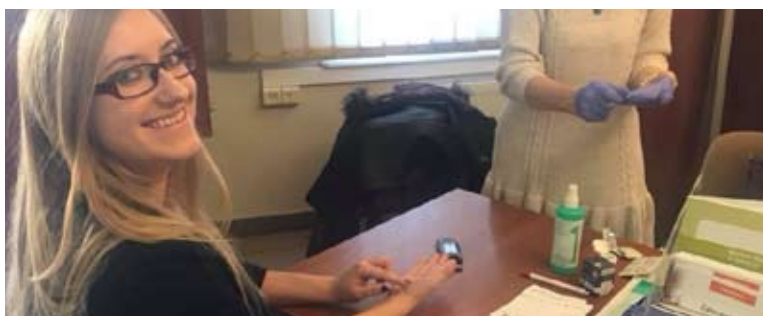
na karetka. - Konsekwentnie inwestujemy w infrastrukturę szpitalną – mówi Patryk Gabriel, członek Zarządu Powiatu Starogardzkiego. - Pierwszą spełnioną obietnicą jest lądowisko całonocowe dla helikopterów. Jaki jest wymiar praktyczny lądowiska będącymi w wypadku nagłych sytuacji, np. w nocy musieli szybko organizować lądowisko według procedur strażackich w Pelplinie czy Bobowie. To nie było ani szybkie ani efektywne. Dzisiaj bez względu na porę doby i okoliczności, ratownicy medyczni przylatujący śmigłowcem będą mogli bezpiecznie wylądować na starogardzkim lądowisku przy KCZ, aby potem do specjalistycznej jednostki bezpiecznie przetransportować osobę poszkodowaną czy chorą.

Projekt został zrealizowany przez KCZ Sp. z o. o. dzięki udzielonemu dofinansowaniu przez UE w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Wartość projektu: 1 185 470,62 zł. Dofinansowanie UE: 813 043,35 zł (85% wydatków kwalifikowanych w ramach projektu).

Walczyliśmy z cukrzycą

Jak co roku, 14 listopada na terenie Starogardu Gdańskiego Kocińskie Centrum Zdrowia przygotowało 3 punkty medyczne, w których pacjenci mogli bezpłatnie skontrolować poziom cukru. Podczas tegorocznej akcji przebadano prawie 600 pacjentów. Paru osobom, ze względu na podwyższone wartości poziomu cukru, zalecono wizytę u lekarza rodzinnego, aby wykonać badania przesiewowe w kierunku cukrzycy.

Obecnie na świecie na cukrzycę choruje ponad 300 milionów ludzi (jest to głównie typ drugi cukrzycy, występujący głównie u dorosłych i bardzo silnie związany z otyłością). W Polsce są to 3 miliony osób, w tym szacuje się, iż blisko 1 milion o chorobie nie wie. Co najmniej drugie tyle osób ma stan przedcukrzycowy. - Im wcześniej rozpoznamy zaburzenia gospodarki węglowodanowej, tym szybciej możemy zastosować odpowiednią terapię i uniknąć niebezpiecznych dla zdrowia skutków hiperглиkemii (podwyższonego poziomu glukozy) – wyjaśnia lek. Katarzyna Rusak, specjalista

Poziom cukru można było zbadać w Starostwie Powiatowym, Szpitalu i Galerii Neptun.

chorób wewnętrznych. - Groźne dla zdrowia powikłania związane są głównie z szybkim rozwojem miażdżycy i mogą wystąpić już w stanie przedcukrzycowym. Dlatego powinniśmy wykonywać badania diagnostyczne u osób bez objawów hiperglykemii celem szybkiego wykrycia zaburzeń glukozy w organizmie, żeby móc odpowiednio wcześniej wdrożyć właściwe zachowania prozdrowotne. Dzięki znacznemu postępowi jaki dokonuje się w medycynie możemy coraz lepiej leczyć cukrzycę - pojawiają się na rynku kolejne leki o nowych mechanizmach działania, kolejne rodzaje insulin. - Coraz więcej jest metod diagno-

stycznych wykorzystywanych w celu poszukiwania powikłań cukrzycy, coraz więcej technik i zabiegów leczących jej powikłania. Niemniej jednak znacznie lepiej jest zapobiegać chorobie niż ją leczyć – podkreśla lek. Katarzyna Rusak - Pamiętajmy, że życie chorego z cukrzycą niesie szereg ograniczeń i problemów związanych z chorobą, dlatego im większa będzie wiedza na temat cukrzycy, im bardziej zdamy sobie sprawę, jak istotne znaczenie ma wczesne jej wykrycie, tym lepiej będziemy mogli zapobiec jej powikłaniom i ustrzec się przed trudami, jakie ta podstępna choroba ze sobą niesie.

Chrońmy się przed zakażeniem HPV

Laureaci konkursu otrzymali nagrody.

W Starostwie Powiatowym odbyło się uroczyste wręczenie nagród w powiatowym konkursie dla uczniów szkół podstawowych, klas gimnazjalnych i szkół średnich pt. Chrońmy się przed zakażeniem wirusem brodawczaka ludzkiego, który odbył się w ramach Powiatowego Programu Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego (HPV) na lata 2012-2017 realizowanego przez SPZOZ Przychodnia Lekarska.

W konkursie wzięli udział uczniowie szkół podstawowych (z klas V, VI, VII), klas gimnazjalnych oraz szkół średnich, których działania podzielone zostały na dwie kategorie: praca plastyczna (szkoły podstawowe i klasy gimnazjalne), prezentacja lub krótki film (szkoły średnie). W ramach konkursu wpłynęły 44 prace z 14 szkół powiatu starogardzkiego. Z listą laureatów można się zapoznać na stronie internetowej www.powiatstarogard.pl.

Razem zadbajmy o czyste powietrze

Rozmowa z Jerzym Komorowskim, naczelnikiem Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa

w Starostwie Powiatowym w Starogardzie Gd.

Jerzy Komorowski prezentuje aplikację mobilną „Jakość powietrza w Polsce”.

- Coraz głośniejsze o Kociewiu, które najrzy się z naturą. Skąd pomysł na taką akcję?

- Od dawna walczymy z niską emisją, ze smogiem, zanieczyszczeniem powietrza, więc uznaliśmy, że najlepiej będzie te wszystkie działania skupić pod jednym, wspólnym hasłem i tak powstało „Kociewie najrzy się z naturą”. Pod takim uniwersalnym hasłem kryje się szereg działań, które mają sprawić, że każdy z

nas inaczej spojrzy na to, co go otacza. W ramach akcji będziemy uczyć, i bawić, a wszystko po to, by przekazać wiedzę, która sprawi, że będzie nam się żyło czystiej i lepiej, a przede wszystkim zdrowiej! Zaczęliśmy akcję w listopadzie i nie stało się to przypadkowo. Listopad bowiem to czas, kiedy na dobre ruszył sezon grzewczy i zaczęliśmy ogrzewać nasze domy i mieszkania. Jednym z haseł naszej akcji są dzia-

łania pod szyldem #STOPSMOG, czyli jak łatwo się domyślić, chcemy przeciwdziałać zanieczyszczeniu powietrza i zwalczać niską emisję.

- Niektórzy mylnie sądzą, że niska emisja to mała emisja, czyli zjawisko pozytywne.

- Samorząd powiatowy chce przekonać mieszkańców do wspólnego dbania o środowisko. Jednym ze sposobów jest redukcja niskiej emisji. Jest to bardzo ważne, bo statystyki biją na alarm. Nasz powiat jest jednym z obszarów na Pomorzu o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Chcemy uświadomić mieszkańcom że niska emisja jest niezwykle groźna. Powoduje choroby nie tylko układu oddechowego, jak astma, rak płuc, ale także układu krążenia i niesie wiele innych konsekwencji dla organizmu. Niska emisja to także zmiany klimatyczne na świecie, jak choćby kwaśne deszcze, dziura ozonowa, czy przenikanie zanieczyszczeń do wody i gleby. Z kolei smog jest nienaturalnym zjawiskiem atmosferycznym powstającym w wyniku połączenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji ze

zjawiskami naturalnymi, takimi jak duża wilgotność powietrza i brak wiatru. Warto więc zastanowić się, czym i jak palić w piecu. Przypominamy, że palenie śmieci jest wykroczeniem zagrożonym grzywną do 5 tys. zł. Sposobów na ograniczenie niskiej emisji jest kilka: wymiana przestarzałych domowych pieców, korzystanie z wysokiej jakości węgla, podłączenie się do systemów ciepłowniczych, czy promowanie komunikacji publicznej oraz rowerowej.

- Jakie działania kryją się pod szeroko rozumianą akcją „Kociewie najrzy się z naturą”?

- Przez najbliższe miesiące będziemy bardzo mocno zwracać uwagę mieszkańców nie tylko na działania związane ze smogiem. Już w szkołach ruszyły prelekcje, a placówki otrzymały specjalne urządzenia do pomiaru jakości powietrza. Chcemy różnymi sposobami - poprzez edukację, czasem zabawę, ale też szukanie wspólnych rozwiązań na poprawę sytuacji, nauczyć mieszkańców, że wdychanie zanieczyszczonego powietrza nie pozostaje bez wpływu na zdrowie, choć w większości przypad-

ków nie zdajemy sobie nawet sprawy, że przyczyną naszego złego samopoczucia jest ten niewidzialny wróg. Szacuje się, że 70% domów w Polsce wykorzystuje do ogrzewania kopciuchy, emitujące ogromne ilości pyłów i substancji rakotwórczych.

- Co zatem mogą zrobić mieszkańcy powiatu starogardzkiego?

- Poprzez naszą akcję zachęcamy przede wszystkim do tego, aby reagować, gdy ktoś spala w piecu śmieci. To nie jest skarga, przecież powietrze to nasze wspólne dobro. Pamiętajmy, że spalanie śmieci niesie za sobą choroby, może prowadzić do śmierci. Jeśli zależy nam na jakości powietrza, to dbajmy o sprawność pieca, którym ogrzewamy dom. Sprawny piec oznacza mniejsze zużycie paliwa, a co za tym idzie mniejszą emisję szkodliwych substancji i pyłów. Piec dobrej jakości to również dbałość o portfel i ochronę środowiska. Gdy tylko możemy, to wybierajmy podróżowanie komunikacją miejską, zamieńmy samochód na rower, regularnie dokonujmy przeglądów technicznych pojazdów.

Uczniowie zaczynają walkę ze smogiem #STOPSMOG

W szkołach prowadzonych przez Powiat Starogardzki pojawiły się specjalne urządzenia, które służą do pomiaru powietrza. W ten sposób rozpoczęto konkurs pod hasłem #STOPSMOG.

Władze Powiatu Starogardzkiego zaczęły pierwszą tego typu akcję, która wpisuje się w działania pod szyldem „Kociewie najrzy się z naturą”. Do szkół trafiły urządzenia, dzięki którym będzie można sprawdzać jakość powietrza.

- Sprawa jest fundamentalna - podkreśla Patryk Gabriel, członek Zarządu Powiatu. **- Od sierpnia planeta Ziemia się już nie regeneruje. To, co oglądamy w filmach katastroficznych, za moment stanie się przyszłością dzieci i wnuków. Dla nas, jako osób odpowiedzialnych za edukację, obowiązkiem jest, żebyśmy starali się temu przeciwdziałać. Jeżeli nasi uczniowie będą wiedzieli, że palenie śmieci jest nie tylko obciachem, ale przede**

wszystkim powoduje trucie siebie, rodziny i otoczenia, to już będzie to początek ważnej zmiany w myśleniu społeczeństwa.

Akcja edukacyjna skierowana do

smogiem poprzez przekazanie wiedzy i świadome działania w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza - wyjaśnia Alina Bartosz z Wydziału Ochrony Śro-

trza, a także będziemy szukać rozwiązań na poprawę sytuacji. Dla szkół prowadzonych przez Powiat Starogardzki zakupiliśmy urządzenia do pomiaru pyłu zawieszonego. Te urządzenia zostaną zamontowane na budynkach szkół. To początek konkursu, w którym brać udział będą właśnie szkoły.

Gdy już urządzenia zostaną umieszczone we właściwym miejscu, w szkole odbywa się spotkanie inauguracyjne akcji. Pierwszy „odbiór” zaplanowano w II Liceum Ogólnokształcącym w Starogardzie Gdańskim, drugi w I Liceum Ogólnokształcącym, następny w Zespole Szkół Ekonomicznych. Kolejne w pozostałych szkołach odbędą się jeszcze w listopadzie.

- Urządzenia pomiarowe mają służyć jako narzędzie edukacji w zakresie skutków niewłaściwego opalania gospodarstw domowych - dodaje Joanna Mospinek z Wydziału Ochrony Środowiska

i Rolnictwa. **- Mamy nadzieję, że poprzez młodzież trafimy do całych rodzin. Rok szkolny 2017/2018 chcemy poświęcić walce ze smogiem. Naszą akcję rozpoczynamy od konkursu adresowanego do szkół ponadgimnazjalnych. Przedmiotem konkursu jest wykonanie prezentacji z badań, jakie będą prowadzone w szkołach. Prezentacja powinna zawierać wyniki pomiarów, interpretację tych wyników, wnioski, jakie młodzież wyciągnie oraz wskazanie sposobów walki z zanieczyszczeniem powietrza. W każdej szkole wyłonione zostaną zespoły badawcze.**

Przypominamy, że Powiat Starogardzki mocno stawia na ekologię, stąd szereg działań pod hasłem „Kociewie najrzy się z naturą”. Dla ułatwienia wyjaśniamy, że „najrzy się” oznacza „przyjaźni, lubi się”. Do tej przyjaźni z naturą serdecznie zachęcamy.

Więcej informacji na

Akcja #STOPSMOG została zainicjowana w II LO.

uczniów właśnie się rozpoczęła. **- Ruszamy z akcją #STOPSMOG, która jest projektem edukacyjnym mającym na celu walkę ze**

dowiska i Rolnictwa Starostwa Powiatowego. - W ramach tej akcji odbędą się prelekcje, konkursy, badania jakości powie-

Żółta kartka za... palenie śmieci!

Zaczął się sezon grzewczy, a to niestety może też oznaczać łamanie prawa. Do pieców bowiem lądują plastikowe butelki, pojemniki i torby, zużyte opony, odpady z gumy i sztucznej skóry, przedmioty z tworzyw sztucznych, elementy drewniane pokryte lakierem,

opalkowania po rozpuszczalnikach, środkach ochrony roślin, farbach i lakierach, czyli jednym słowem - śmieci. Gdy tylko temperatura spadnie poniżej zera, to kominy nad powiatem starogardzkim będą kopciły zdecydowanie bardziej niż w cieplejsze dni. Można, a nawet należy temu zapobiegać. Śmierzący, podejrzany dym z komina nie zawsze musi oznaczać, że sąsiad pali śmieciami. Może również używać węgla bardzo słabej jakości. Jeśli więc widzisz, że sąsiad

- świadomie lub nie - zatruwa środowisko, daj mu żółtą kartkę. Żółta kartki są do pobrania w Starostwie Powiatowym.

Gdy dym z komina wzbudza podejrzenia sąsiadów, to mogą oni również poinformować straż miejską lub policję. Funkcjonariusze mają prawo wejść na prywatną posesję i skontrolować, jakie materiały są używane do palenia w piecu.

Przypominamy, że za wypalanie niedozwolonych odpadów można zapłacić grzywnę w wysokości nawet 5 tysięcy złotych. Możliwe jest również zastosowanie kary aresztu, który trwa od 5 do 30 dni.

Dlaczego Kociewie najrzy się z naturą?

Stylizyka logotypu została oparta o zarys topograficzny Kociewia i wpisany w niego hasłem przewodnim: naturalnie.

Koncept został uzupełniony o zielono-szarą kolorystykę bezpośrednio nawiązującą do natury i zanieczyszczeń.

Całość znaku dopełnia hasło dodatkowe: Kociewie najrzy się z naturą. Budowa dodatkowego hasła z wykorzystaniem kociewskiej gwary zaznacza po raz pierwszy odbiorcy, że słowo naturalnie w całej kampanii będzie miało wydźwięk dwuznaczny. Dodatkowym efektem wykorzystania gwary jest wzbudzenie ciekawości wśród odbiorców oraz silne zaakcentowanie, że akcja jest wspólna dla całego regionu.

Naturalnie w całej kampanii po pierwsze odnosić się będzie do natury, której ochrona jest głównym celem akcji. Drugim domyślnym znaczeniem będzie: nie budzi żadnych wątpliwości; rzecz jasna; wynikający z czyjejś natury; niewymuszony; odruchowy. Te dodatkowe znaczenia to efekt jaki akcja ma wywołać w społeczeństwie wszelkimi działaniami edukacyjnymi, promocyjnymi oraz informacyjnymi, zgodnie z hasłem dodatkowym, że Kociewie najrzy się - czyli przyjaźni z naturą.

Partnerem naszej
akcji jest

W PRZYJAŹNI
Z NATURĄ

KOCIEWIE
najrzy się
z naturą.

Weź udział w konkursie i wygraj nagrody!

Wystarczy odpowiedzieć na jedno pytanie i wygrać atrakcyjną nagrodę, którą jest bon o wartości 150 złotych do salonu EMPIK. Osoby, które chcą wziąć udział w konkursie, powinny zaznaczyć prawidłową odpowiedź, wypełnić kupon i wysłać na adres: Zespół ds. kontaktów z mediami i komunikacji społecznej Starostwo Powiatowe, ul. Kościuszki 17, 83-200 Starogard Gdański. Kupony można również dostarczać do punktu informacyjnego Starostwa Powiatowego lub wysyłać drogą mailową na adres: ewa.macholla@powiatstarogard.pl w temacie maila wpisując „STOPSMOG”. Na odpowiedzi czekamy do **8 grudnia br.**

W poprzednim wydaniu „Gazety Powiatowej” pytaliśmy o to, czym jest smog? Prawidłowa odpowiedź to nienaturalne zjawisko atmosferyczne powstające w wyniku połączenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskiej emisji ze zjawiskami naturalnymi, takimi jak duża wilgotność powietrza i brak wiatru. Zwyciężczynią została Lucyna Lewandowska. Serdecznie gratulujemy!

PYTANIE KONKURSOWE

Co to jest niska emisja:

- A) gospodarka, której wzrost jest możliwy bez konieczności wzrostu emisji gazów cieplarnianych głównie dzięki ograniczeniu wykorzystania paliw kopalnych,
- B) nienaturalne zjawisko atmosferyczne powstające w wyniku połączenia zanieczyszczeń powietrza pochodzących z niskich źródeł emisji ze zjawiskami naturalnymi, takimi jak duża wilgotność powietrza i brak wiatru,
- C) wprowadzanie do powietrza szkodliwych pyłów i gazów z niskich kominów o wysokości do 40 m nad ziemią.

KUPON

.....

(imię i nazwisko)

.....

(adres zamieszkania)

.....

(numer telefonu)

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych zawartych w zgłoszeniu dla potrzeb konkursu, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych. (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.)

ODPOWIEDŹ

.....

(podpis)

Ciepło Systemowe – przyjazne i ekologiczne

Ciepło Systemowe jest najbardziej efektywnym, bezpiecznym i ekologicznym źródłem ciepła dla miast. Dociera już do 15 mln Polaków. Jak z niego skorzystać? To proste – wystarczy przyłączyć się do sieci ciepłowniczej GPEC STAROGARD. Firma planuje w najbliższym czasie rozbudowę sieci w mieście – to dobry moment, aby złożyć wniosek o przyłączenie się.

Grupa GPEC jest liderem branży ciepłowniczej na Pomorzu. Jedna ze spółek Grupy – GPEC STAROGARD od wielu lat działa w Starogardzie Gdańskim. Firma produkuje i dostarcza ciepło do mieszkańców, rozbudowuje sieć ciepłowniczą i oferuje szereg usług dodatkowych.

Ciepło Systemowe produkowane w GPEC STAROGARD i dystrybuowane miejską siecią ciepłowniczą to najbardziej efektywny, bezpieczny i niezawodny sposób ogrzewania domów i mieszkań. Jest ono wyjątkowo komfortowe i proste w codziennym użytkowaniu. Do budynku dociera ciepła woda, która ogrzewa kaloryfery – mieszkańcy samodzielnie kontrolują temperaturę w mieszkaniu, a o resztę dba zarządca nieruchomości oraz dostawca.

Korzystanie z Ciepła Systemowego jest nie tylko wygodne, ale przede wszystkim ekologiczne. Pomaga przeciwdziałać tzw. niskiej emisji, czyli emisji spalin, pyłów i szkodliwych gazów, które wytwarzane są m.in. w domowych piecach. Jak podaje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska za emisję rakotwórczego benzo(a)pirenu aż w 86 proc. odpowiada indywidualne ogrzewanie budynków. Dzieje się tak dlatego, że obok spalania węgla i drewna w zbyt niskiej temperaturze, palone są także śmieci oraz paliwa niskiej jakości. Profesjonalne kotłownie i elektrociepłownie spalają paliwa o wiele efektywniej i zgodnie z surowymi normami.

- Proponowane przez GPEC STAROGARD Ciepło Systemowe to produkt ekologiczny, który daje komfort cieplny przez cały rok. Wystarczy, że użytkownik włączy grzejnik, a ciepło popłynie do jego mieszkania. Korzystanie z miejskiej sieci ciepłowniczej daje także korzyści finansowe – klienci

nie muszą ponosić kosztów serwisowania i corocznych przeglądów instalacji kominowych – wyjaśnia Paulina Kinal, menedżer ds. klientów GPEC STAROGARD.

Gwarancja dostaw i bezpieczeństwo

Ciepło Systemowe to nie tylko atrakcyjne ekonomicznie rozwiązanie. To także gwarancja stabilnych dostaw ciepła i ciepłej wody przez cały rok. GPEC STAROGARD jako firma z wieloletnim doświadczeniem dysponuje zapleczem potrzebnym do szybkiej reakcji w przypadku awarii oraz zapewnia odpowiedni poziom usług. Całodobowe pogotowie ciepłownicze dba o to, żeby zapewnić ciągłość dostaw.

Dzięki Ciepłu Systemowemu o

wiele łatwiejsze staje się także codzienne zarządzanie ogrzewaniem budynków. Klienci mogą liczyć na całodobową obsługę pogotowia ciepłowniczego Grupy GPEC oraz profesjonalne doradztwo techniczne. Dla zarządców, deweloperów czy spółdzielni to istotne usprawnienie. Z tego też powodu aż 74% deweloperów podczas podejmowania decyzji o sposobie ogrzewania budynku wybiera Ciepło Systemowe.

Trwa rozbudowa sieci.

Przyłącz się

– Właśnie trwa przebudowa starogardzkiej starówki, dzięki której mieszkańcy tego obszaru mają szansę na przyłączenie się do naszej sieci ciepłowniczej. Wszystkich zainteresowanych zachęcamy do odwiedzenia Biura Obsługi Klienta przy ul. Rynek 6 – mówi Paulina Kinal.

Plany GPEC STAROGARD zakładają rozbudowę sieci ciepłowniczej w okolicy ulic Wojska Polskiego i

Wybickiego – w kierunku Dworca PKP, a także Chojnickiej, Kościuszki oraz Zielonej. Im więcej mieszkańców zgłosi chęć przyłączenia się do sieci, tym szybciej zostanie podjęta decyzja o dalszej rozbudowie systemu.

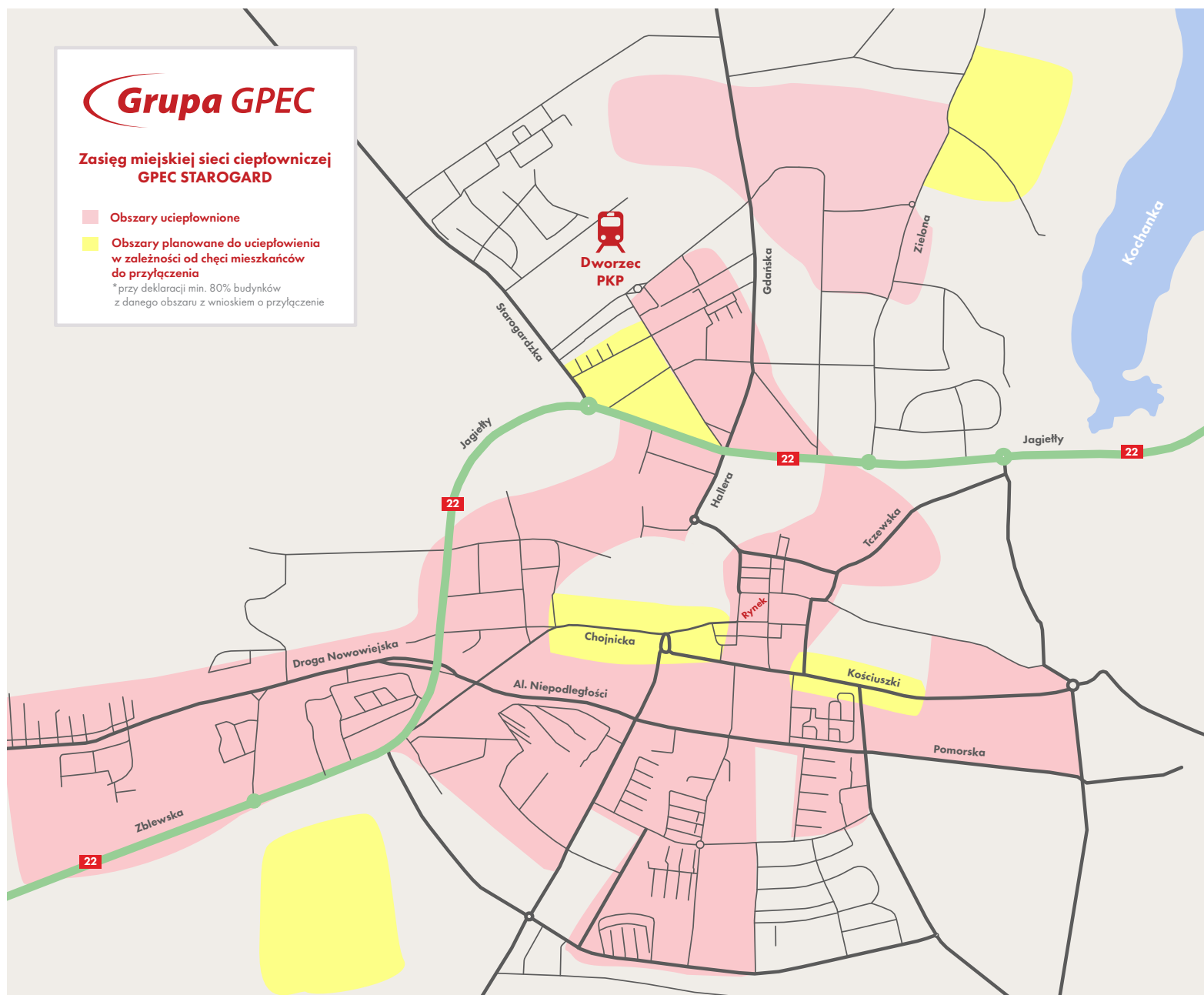
Zainteresowani podłączeniem powinni stanowić średnio 80% mieszkańców jednej ulicy, dlatego GPEC STAROGARD zachęca do rozmów z sąsiadami na temat możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej.

Jak przyłączyć się do sieci?

Aby dołączyć do użytkowników Ciepła Systemowego wystarczy 4 proste kroki:

1. Zgłoś swoje zainteresowanie podłączeniem do sieci ciepłowniczej
2. Złóż wniosek do Biura Obsługi GPEC STAROGARD
3. Podpisz Umowę Przyłączeniową
4. Uruchom dostawę ciepła poprzez podpisanie Umowy Sprzedaży Ciepła

Dowiedz się więcej w Biurze Obsługi Klienta:
58 56 239 30, starogard@gpec.pl,
ul. Rynek 6 (II piętro)

Już po raz dziewiąty jechaliśmy do lasu

Uczestnicy Festiwalu w najmłodszej kategorii.

Za nami kolejna, dziewiąta już edycja Powiatowego Festiwalu Piosenki Ekologicznej „Jedziemy do lasu”. W tym roku do zmagania zgłosiło się 49 uczestników (45 solistów, 1 duet, 3 zespoły). Jury po przesłuchaniu nagrań wytypowało 24 finalistów (21 solistów oraz 3 zespoły). Kto najlepiej wypadł na scenie?

Komisja konkursowa w składzie: Maria Seibert – przewodnicząca jury, muzyk, założycielka i prowadząca Zespół Wokalny Balbiny, z którego wywodzi się wielu znanych i cenionych wokalistów, Grzegorz Oller - muzyk, dyrektor Ogniska Pracy Pozaszkolnej w Starogardzie Gdańskim, Janusz Urban - pomysłodawca Festiwalu, Jacek Sadowski - muzyk, członek zespołu LESZCZE oraz Stefan Galiński - zastępca naczelnika Wydziału Kultury, Sportu i Promocji Regionu Starostwa Powiatowego w Starogardzie Gdańskim, animator kultury po przesłuchaniu nagrań 24 zgłoszonych uczestników postanowiła przyznać nagrody i wyróżnienia w poszczególnych kategoriach wiekowych.

W rywalizacji szkół podstawowych klas I-III zwyciężyła Kinga Wylęgły, Publiczna Szkoła Podstawowa Jabłowo (op. Katarzyna Janca), drugie miejsce zajęła Oliwia Samulska, Chrześcijańska Szkoła Podstawowa w Starogardzie Gd. (op. Beata Samulska), a trzecie Mateusz Raczkowski, Starogardzkie Centrum Edukacji Muzycznej (op. Lucyna Kreft-Surowiec) oraz Lena Nierzwicka, Chrześcijańska Szkoła Podstawowa w Starogardzie Gd. (op. Beata Samulska). Wyróżnienia przyzna-

Kinga Wylęgły wygrała w rywalizacji klas I-III szkół podstawowych.

Krzysztof Szweda zajął trzecie miejsce w zmaganiach klas IV-VI.

no Judycie Sierockiej, Publiczna Szkoła Podstawowa Jabłowo (op. Katarzyna Janca), Agnieszce Jędrzejczyk, Chrześcijańska Szkoła Podstawowa w Starogardzie Gd. (op. Beata Samulska), Alicji Partece, Chrześcijańska Szkoła Podstawowa w Starogardzie Gd. (op. Beata Samulska) oraz Ewie Kreji, Publiczna Szkoła Podstawowa w Wielkim Bukowcu (op. Iwona Magalska). W zmaganiach klas IV-VI najwyższej oceniono występ Marty Meller, Starogardzkie Centrum Edukacji Muzycznej (op. Lucyna Kreft-Surowiec), drugie miejsce wywalczyła Marta Patryka, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 w Staro-

wie (op. Beata Górzynska). W kategorii klas VII oraz

szkół gimnazjalnych wygrał zespół Quatro, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 w Starogardzie Gdańskim (op. Katarzyna Paul), drugie miejsce zajęła Weronika Górka, op. Jacek Górski, a trzecie Zofia Partyka, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 w Starogardzie Gdańskim (op. Katarzyna Paul) i Klaudia Przytarska, Zespół Szkół Publicznych w Szlachcie (op. Elżbieta Szlachcińska). Wyróżnienie otrzymała Natalia Peplińska, Chrześcijańska Szkoła Podstawowa w Starogardzie Gdańskim (op. Beata Sa-

W rywalizacji szkół ponadgimnazjalnych wygrała Maria Westfal.

Zespół Quatro wygrał w kategorii klas VII oraz szkół gimnazjalnych.

gardzie Gdańskim (op. Katarzyna Paul), a trzecie Krzysztof Szweda, Publiczna Szkoła Podstawowa w Wielkim Bukowcu (op. Anna Szweda). Były też wyróżnienia dla Agaty Trepkowskiej, Starogardzkie Centrum Edukacji Muzycznej (op. Lucyna Kreft-Surowiec), zespołu Pasja, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 6 w Starogardzie Gdańskim (op. Katarzyna Paul) oraz zespołu Gwiazdeczki, Szkoła Podstawowa w Kopytko-

mulska) oraz Aleksandra Groth, Starogardzkie Centrum Edukacji Muzycznej (op. Lucyna Kreft-Surowiec). W zmaganiach szkół ponadgimnazjalnych pierwsze miejsce zdobyła Maria Westfal, Zespół Szkół Rolniczych, CKP w Bolesławowie (op. Dorota Murawska), drugie Justyna Lizakowska, a trzecie Magdalena Armatawska i Jakub Rus, uczniowie II LO w Starogardzie Gdańskim (op. Jerzy Jędrzejczyk).

Początek nowej kadencji młodych radnych

Listopad to dla Młodzieżowej Rady Powiatu Starogardzkiego intensywny początek nowej, IX już kadencji. Po wyborach uzupełniających w szkołach ponadgimnazjalnych powiatu starogardzkiego odbyły się: weekendowe spotkanie integracyjne dla nowych radnych, wybory nowego prezydium oraz Turniej Kreatywności i Przedsiębiorczości „Business Weekend”.

Jak zwykle na początku nowej kadencji dotychczasowi i nowi radni pojechali do Osówka, gdzie w tamtejszym Centrum Integracji Społecznej wzięli udział w warsztatach integracyjnych z Katarzyną Smoczyńską, od wielu lat współpracującą z Młodzieżową Radą Powiatu Starogardzkiego. Kilka dni później, na uroczystej sesji w Starostwie Powiatowym odbyły się wybory do nowego Prezydium. Przewodniczącą została Paulina Ociesa, wiceprzewodniczącymi Wiktoria Pańcierzyńska i Paweł Meller a sekretarzem Robert Gemza. Na nowego rzecznika prasowego wybrano Monikę Kryger, która pokieruje kiluosobowym zespołem medialnym. Na sesji radni omówili również nadchodzące wydarzenia, między innymi „Bu-

siness Weekend”, „Uśmiechnięte Święta” i konkurs fotograficzny „Święta w Powiecie Starogardzkim”. W spotkaniu wzięli udział również członkowie Zarządu Powiatu Patryk Gabriel i Henryk Świadek, na czele ze Starostą Starogardzkim Leszkiem Burczykiem oraz radną Rady Miasta Starogard Gd. Wioletą Strzemkowską Konkolewską.

W dniach 18-19 listopada Młodzieżowa Rada Powiatu zorganizowała w Centrum Integracji Społecznej w Osówku kolejną, piątą już edycję Turnieju Kreatywności i Przedsiębiorczości „Business Weekend”. Celem turnieju była promocja wśród młodych ludzi praktycznych umiejętności przydatnych na rynku pracy a ponadto rozwijanie umiejętności między innymi w zakresie komunikacji interpersonalnej, kreatywności, negocjacji, wiedzy ogólnej, umiejętności podejmowania decyzji i pracy zespołowej. W turnieju wzięły udział 3-osobowe reprezentacje szkół ponadgimnazjalnych powiatu starogardzkiego. Pierwszego dnia, oprócz ćwiczeń sprawdzających umiejętności marketingowe, uczestnicy rywalizowali w symulacji przedsiębiorstwa.

Podzieleni na przypadkowe drużyny musieli współpracować z nieznanymi sobie osobami, rozdzielić funkcje w swojej „firmie”, opracować wzór produktu, wynegocjować jego cenę i wielkość produkcji, wdrożyć strategię firmy, zmierzyć się z presją czasu i kontrolą jakości, by uzyskać jak najwyższe zyski. Drugiego dnia najważniejszym punktem był turniej umiejętności praktycznych, w którym zadaniem było jak najlepsze poradzenie sobie w rozwiązywaniu zadań sprawdzających pamięć, kreatywność, logikę, wiedzę ogólną oraz umiejętność komunikacji. W efekcie dwudniowych zmagania zwyciężył zespół w składzie: Sylwia Przybylska (ZSE), Wiktoria Wójcicka (I LO) i Jacek Landowski (ZSP Skórcz).

Zorganizowane w listopadzie wydarzenia początku nowej kadencji Młodzieżowej Rady Powiatu Starogardzkiego inauguruje również ostatni rok pierwszego 10-lecia tego samorządu młodzieży szkół ponadgimnazjalnych powiatu starogardzkiego - 24 listopada 2018 r. Młodzieżowa Rada Powiatu Starogardzkiego będzie obchodziła swoje dziesiąte urodziny.

Za nami 90. uroczysta sesja MRPS.

Głosowanie odbywało się w sposób niejawnny.

Kadeci już po ślubowaniu

Młodzi kadeci złożyli ślubowanie.

Już po raz drugi 10 listopada (w wigilię Święta Odzyskania Niepodległości) klasy pierwsze technikum o profilu wojskowym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Skórczu złożyły swoje uroczyste ślubowanie.

Pierwszą część uroczystości poprowadził płk Wiesław Rutkowski, jeden z nauczycieli edukacji

wojskowej. Młodzi kadeci złożyli na sztandar szkoły uroczyste ślubowanie.

- Człowiek honorowy nie rzuca słów na wiatr i raz złożona obietnica obowiązuje zawsze i wszędzie. Na waszych mundurach widnieją symbole narodowe godło i flaga. Stanowią one o tożsamości państwa, narodu i obywatela. Pamiętajcie, aby no-

sić je zawsze z godnością i szacunkiem. Postępujcie zgodnie z słowami ślubowania, które przed chwilą złożyliście. bądźcie przykładem godnego zachowania i postępowania, wykorzystujcie zdobytą wiedzę dla dobra i bezpieczeństwa obywateli naszego kraju - podkreślił dyrektor szkoły Tomasz Piechowski.

Nie zabrakło też słów od wicestarosty starogardzkiego Kazimierza Chyły, który jako absolwent szkoły podziękował za

Uroczystość zainaugurowała obchody odzyskania przez Polskę niepodległości.

zaproszenie na tak wyjątkową uroczystość.

- „Musicie ducha hartować, aby móc jak orły przelatywać w przyszłość ojczyzny” - tymi słowami Kardynała Stefana Wyszyńskiego najpewniej kierują się uczniowie tejże szkoły - przyznał wicestarosta Kazimierz Chyła.

Uroczystość w szkole średniej w Skórczu zainaugurowała obchody stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości, które świętować będziemy za rok.

Wicestarosta Kazimierz Chyła nie krył dumy z postawy uczniów.

Jak było na praktykach?

W „ekonomiku” odbyło się uroczyste podsumowanie zagranicznych praktyk.

Projekt „Praktyki zagraniczne szansą rozwoju zawodowego młodzieży i dorosłych w Zespole Szkół Ekonomicznych w Starogardzie Gdańskim” był realizowany od grudnia 2015 r. dzięki współfinansowaniu przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Najważniejszym etapem Projektu były wyjazdy szesnastoosobowej grupy uczniów - technik obsługi turystycznej na praktyki zawodowe na Majorkę w terminie od 02.05- 10.06.2016 r. oraz od 08.05-02.06.2017 r. oraz dwóch grup uczniów (łącznie 28 uczniów kształcących się w zawodzie - technik informatyk) na praktyki zawodowe do stolicy Portugalii Lizbony. Uczniowie technika obsługi turystycznej zdobywali doświadczenia zawodowe w pięciu hotelach w Palmanowa i jednym w Santa Ponsa. Celem praktyki oprócz doskonalenia kwalifikacji w zawodzie technika obsługi turystycznej było również zapoznanie uczniów z funkcjonowaniem hotelu oraz praktyczne wykorzystanie na-

bytej wcześniej wiedzy i umiejętności językowych. Praktyki zawodowe technika informatyka odbywały się w firmie CINEL.

Rezultatem projektu jest podwyższenie kwalifikacji zawodowych, poszerzenie kompetencji językowych oraz komunikacji interpersonalnej. Istotne było również nawiązanie kontaktów osobistych i zawodowych oraz umiejętność współzycia i współpracy z ludźmi. Uczestnicy projektu rozwinęli swoje umiejętności językowe, zdobyli większą pewność siebie i poczucie własnej wartości. Udział w zagranicznej praktyce zawodowej pozwolił uczniom odkryć zasadność uczestnictwa w tego rodzaju projektach, dzięki którym mogli podnieść nie tylko swoje kompetencje zawodowe, ale również rozwijać się w wymiarze życia osobistego.

W spotkaniu uczestniczył honorowy konsul Generalny Hiszpanii Maciej Dobrzyniecki oraz przedstawiciele władz lokalnych: Leszek Burczyk – starosta starogardzki, Marek Gabriel – naczeln-

nik Wydziału Edukacji, Patryk Gabriel – członek Zarządu Powiatu Starogardzkiego, przedstawiciele pracodawców i prasy oraz nauczyciele, uczniowie i koordynatorzy projektu. Spotkanie otworzył dyrektor ZSE Tadeusz Burczyk, a następnie koordynatorzy omówili projekt i przedstawili swoje spostrzeżenia związane z realizacją praktyk. Głos zabrali również: Konsul Generalny Hiszpanii Maciej Dobrzyniecki oraz przedstawiciele Starostwa Powiatowego: starosta Leszek Burczyk i Patryk Gabriel. Omówione zostały rezultaty z odbytych praktyk oraz wizyty monitorujące, dzięki którym można było zobaczyć jak przebiega realizacja praktyk zawodowych, jakie są postępy uczniów oraz jak uczniowie wykorzystują czas wolny. Z dużym uznaniem i zadowoleniem wypowiadali się o naszych uczniach i ich pracy oraz o pracy nauczycieli. Następnie Dyrektor Szkoły wręczył zaproszonym gościom pamiątki – albumy z odbytych przez uczniów praktyk.

Podróż dla najlepszych do Berlina

Uczniowie z Zespołu Szkół Zawodowych wzięli udział w wycieczce szkolnej „Podróż dla najlepszych” do Berlina oraz na Tropikalną Wyspę.

Wyruszyliśmy o 5.00 nad ranem wraz z opiekunami: panem Radosławem Myszewskim i panem Markiem Ossowskim. Pogoda nie dopisywała, ale w autobusie od samego początku towarzyszyła nam świetna atmosfera. Gdy dojechaliśmy na miejsce, zaczęliśmy zwiedzać wraz z przewodnikiem zabytki stolicy Niemiec takie jak: Alexanderplatz, muzea, pomnik Holocaustu oraz wiele innych interesujących pomników, obiektów historycznych oraz kulturalnych. Stanęliśmy przy pozostałościach słynnego muru berlińskiego i dowiedzieliśmy się sporo o jego historii. Na koniec dnia mieliśmy okazję zjeść kolację w restauracji w środkowej części Berlina.

Drugi dzień wycieczki spędziliśmy zwiedzając bramę Brandenburską, przy której odbywały się uroczystości z okazji święta

narodowego Zjednoczenia Niemiec. Następną atrakcją było zwiedzanie najdroższej dzielnicy miasta, gdzie spotkać można było reżyserów filmowych, aktorów czy piosenkarzy oraz przejść się po czerwonym dywanie, na którym znajdowały się gwiazdy z nazwiskami sław. Resztę dnia spędziliśmy bawiąc się wspaniale na Tropikalnej Wyspie w pobliżu Drezna. Prawie wszyscy zamoczyli nogę w ciepłej wodzie. Podziwialiśmy żywe pelikany, tropikalną roślinność oraz skorzystaliliśmy ze wszystkich atrakcji, które na nas czekały. Zmęczeni około północy ruszyliśmy w drogę powrotną.

Warto dodać, że wycieczka odbywa się każdego roku w innym miejscu i jest nagrodą za całoroczną pracę i dobre wyniki na koniec poprzedniego roku szkolnego. Sponsorem jest Rada Rodziców ZSZ, a organizatorem jest pani Daria Sandomierska-Muzioł.

Ania Talaśka
Sylvia Ćwiklińska

Najlepsi uczniowie z Zespołu Szkół Zawodowych pojechali na wycieczkę do Berlina.

Połączą matematykę z niemieckim i stworzą roboty

16-osobowa grupa uczniów z Zespołu Szkół Ekonomicznych uczących się w zawodzie technik automatyzacji bierze udział w pilotażowym projekcie MINT- Labor organizowanym przez Instytut Goethego w Krakowie.

MINT jest skrótem od matematyki, informatyki, nauk przyrodniczych oraz techniki – czyli przedmiotów, które można w bardzo interesujący sposób połączyć z nauką języka niemieckiego poprzez konstruowanie i programowanie robotów. ZSE został

W projekcie bierze udział grupa uczniów uczących się w zawodzie technik automatyzacji.

wybrany do tego projektu jako jedna z trzech szkół w Polsce. Szkolnym koordynatorem projektu jest pani Karolina Szlachetkowska. W projekcie będą uczestniczyli również nauczyciele przedmiotów zawodowych: pan Łukasz Kryła, pani Małgorzata Dietrich oraz nauczycielka języka niemieckiego: pani Małgorzata Świeczkowska.

Do zrealizowania są wybrane moduły edukacyjne dotyczące kinematyki, optyki, termodynamiki oraz energii odnawialnej.

Uczniowie będą pracować jak inżynierowie w małych zespołach. Nauczą się zarówno pracy w grupie, zastosowania swojej wiedzy fachowej w praktyce oraz rozwiną kompetencje językowe w zakresie czytania i mówienia w języku niemieckim. Dzięki uprzejmości organizatorów projektu uczniowie będą korzystać ze specjalistycznego wyposażenia i oprogramowania LEGO Education Mindstorms EV3. Realizacja projektu będzie trwała do marca 2018 r.

Nagrody dla szkół za sportowe osiągnięcia

Podczas ostatniej sesji Rady Powiatu Starogardzkiego wręczone zostały nagrody poszczególnym szkołom. Za co? Przez cały rok szkolny 2016/2017 prowadzona była wnikliwa obserwacja sportowych osiągnięć, a wszystko po to, by wyłonić „Najbardziej Usportowioną Szkołę Powiatu Starogardzkiego”.

Uroczyste podsumowanie sportowej rywalizacji szkół ponadgimnazjalnych stało się już tradycją. Placówki przez cały rok szkolny rywalizują nie tylko na niwie sportowej, ale również między sobą. A jest o co walczyć, bowiem placówka, która zgromadzi najwięcej nagród i wyróżnień w poszczególnych dyscyplinach, zdobywa tytuł „Najbardziej Usportowionej Szkoły Powiatu Starogardzkiego w roku szkolnym 2016 / 2017”. Podczas posiedzenia Rady Powiatu wręczone zostały nagrody. Wszystkim placówkom serdecznie gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów.

II LO zwyciężyło w rywalizacji szkół.

Klasyfikacja końcowa

- I miejsce - II LO
- II miejsce - I LO
- III miejsce - Technikum Owidz
- IV miejsce - ZSE
- V miejsce - ZSR CKP Bolesławowo
- VI miejsce - ZSP Skórcz
- VII miejsce - ZSZ
- VIII miejsce - ZSP Czarna Woda

Drugie miejsce wywalczyło I LO.

Na trzeciej lokacie uplasowało się Technikum w Owidzu.

Szukamy następców Kazimierza Deyny

W poszukiwaniu następców Kazimierza Deyny

Starostwo Powiatowe w Starogardzie Gdańskim i Międzyszkolny Ośrodek Sportowy zapraszają wszystkie szkoły ponadgimnazjalne do wzięcia udziału w turnieju halowej piłki nożnej „W poszukiwaniu następców Kazimierza Deyny” oraz w konkursie wiedzy na temat legendy polskiego futbolu. Ogłaszamy również konkurs plastyczny pt. „Deyna – Mistrz futbolu”. Turniej odbędzie się 8 grudnia 2017 r. o godz. 9.30 w hali ZSE.

Jeśli chodzi o konkurs plastyczny pt. „Deyna – Mistrz futbolu”, to trwa on do 4 grudnia 2017 r. Podpisane prace (imię i nazwisko, nazwa szkoły) prosimy dostarczyć do biura MOS, ul. Hallera 36 w Starogardzie Gd., w nieprzekraczalnym do 4 grudnia do godz. 15.00. Nagrodzimy trzech laureatów konkursu podczas turnieju halowej piłki nożnej, który odbędzie się 8 grudnia br., a ich

prace pojawią się na naszym kalendarzu na rok 2018.

Z kolei turniej halowej piłki nożnej to młodość kontra doświadczenie. Zespoły „młodzieżowe” składają się z 10 zawodników jednej szkoły, a zespół „dorośli” to najlepsi piłkarze wśród radnych powiatu starogardzkiego i pracowników Starostwa. System rozgrywek uzależniony będzie od liczby zgłoszonych zespołów (zgłoszenia przyjmowane są do 1 grudnia na adres mailowy olafborek@wp.pl). Postaramy się wśród Was wyłonić utalentowanego następcę Kazimierza Deyny! Spotykamy się 8 grudnia o godz. 9.30 w hali ZSE, początek meczów nastąpi zaraz po zakończeniu konkursu wiedzy o Kazimierzu Deynie, w którym każda szkoła wystawia jedną 4-osobową drużynę, mile widziane dziewczęta.

Sport zbliża różne kraje w Europie

Goście z Niemiec z wizytą w Starostwie Powiatowym.

Władze Powiatu Starogardzkiego odwiedzili niecodzienni goście. Byli to młodzi zawodnicy z niemieckiej drużyny piłkarskiej SC Aleviten Paderborn. Sporoczasu w dyskusji zajęły kwestie współpracy między krajami.

Młodzież nie kryła, że bardzo dobrze się czuje w Starogardzie Gdańskim.

- Jest to nasz partner z Paderborn - wyjaśnił Marcin Kaszubowski, prezes Klubu Sportowego Beniaminek 03 Starogard Gdański, na zaproszenie którego Niemcy

przyjechali do Polski. - Aktualnie realizujemy wspólnie z Polsko-Niemiecką Fundacją Młodzieży projekt „Bezpieczeństwo i tolerancja na stadionach”. Mamy również do pomocy wolontariuszy z projektu europejskiego z Finlandii, Turcji, Ukrainy i Hiszpanii.

- Cieszymy się, że możemy gościć tak fajną grupę - przyznał wicestarosta Kazimierz Chyła. - Wszelkie kontakty pozwalają nam się lepiej zrozumieć. Jesteśmy bardzo dobrze nastawieni do współpracy. - Dzięki takim projektom rozwija się współpraca pomiędzy krajami

- zauważył Patryk Gabriel, członek Zarządu Powiatu. - Życzymy Wam, abyście wszyscy grali, czy to w Realu, czy w Bayernie, czy też w Borussii, ale to nie jest najważniejsze. Najważniejsze bowiem jest to, że możemy usiąść przy jednym stole, porozmawiać, wymienić się doświadczeniami, aby potem móc się odwiedzać i być razem w jednej Europie.

Zespół z Niemiec jest po raz trzeci w Polsce. Wcześniej brali udział w turnieju piłkarskim, uczestniczyli również w konferencji. W drużynie są przedstawiciele różnych narodowości, m.in. z Afganistanu, Iraku, Iranu, Syrii, czy Turcji. Bardzo chętnie biorą udział w spotkaniach, które zacieśniają współpracę. Obecnie klub realizuje 3-letni projekt z polską młodzieżą, czego efektem jest wizyta w Polsce, która pokazuje różnorodność w Europie. Goście z Niemiec podkreślali, że na każdym kroku byli w naszym kraju przyjmowani bardzo serdecznie. Trener zespołu przyznał, że zbliżanie się narodów najlepiej wychodzi poprzez sport. Piłka nożna jest bezgraniczna, każdy zna jeden język, który jest językiem sportu.